

Kone--Ystävä Vaiko Vihollinen?

Nykyistä mahtavaa tuotantokoneistoa katsellessa tulee ihmisen mieleen, monenlaisia aatoksia. Taidokkaasti rakennetut jättiläismäiset koneet synnyttävät katselijassa omituista tunnelmaa, salaperäistä kunnioitusta näiltä elottomia esineitä kohtaan, joissa kuitenkin tuntuu olevan elävä henki ja joiden toiminta osoittaa tarkkaa harkintaa, suunnittelua ja väsymätöntä voimaa.

Aivan samoin kuin jokaisella ihmisrodulla, ja ihmiskunnalla kokonaisuudessaan, on pitkä ja monivaiheinen kehityshistoria takanaan, niin on myöskin väillä koneilla. Niidenkin "ensimmäiset askeleet", ovat olleet harhailevia ja kömpelöitä. Niiden tuottama hyöty on useasti näyttänyt sangen kyseenalaiselta siihen vaikaan ja energian tuhlaukseen nähden mitä niiden kehittämiseksi on jouduttu kuluttamaan.

NÄMÄ mahtavat koneet eivät ole syntyneet ilman pettymyksiä. Jokainen niistä edustaa oman kehityksensä murhenäytelmää, epätoivon johtaneita pettymyksiä. Sangen monet keksijät ovat vuosikausien työn ja omaisuutensa menetyksen jälkeen tehneet itsemurhan, täten lopettaen pettymyksiensä pitkän sarjan. Mutta pettymyksistä huolimatta ovat toiset jatkaneet, sillä raskas työ on kiihoittanut etsimään keinoja joiden avulla työtä voitaisiin keventää ja tuottavaisuutta nopeistuttaa.

Ihminen asetti alkuaikoina osan kuormastaan eläinten kannettavaksi. Sitten seppä ja kirvesmies rakensivat vesirattaan ja tuulimyllyn. Täten he olivat kykeneviä asettamaan luonnonvoimien tehtäväksi osan siitä työstä mitä eläimet ja ihmiset olivat ennen tehneet. Tämä toimenpide laajensi ja tehoistutti tuntuvasti ihmisen työskentelymahdollisuuksia, sillä nyt heillä oli voimaa palveluksessaan, tarvittiin vaan välineitä joiden kautta voima voitiin panna työskentelemään. Näitä välineitä, koneita, samoin kuin voimalähteitäkin, onkin sittemmin kehitetty, keksitty ja paranneltu niin että edessämme on nyt jättiläismäiset konehirviöt, jotka herättävät katseijassa kunnioitusta, pelkoa — ja myöskin vihaa.

Nykyhetkellä, jolloin työttömyys painaa työväenluokkaa entistä raskaammin ja tulevaisuus näyttää vielä nykyistäkin synkemmältä, ovat työläiset alkaneet katselemaan koneita hyvin epäluuloisesti. Sellaisetkin työläiset hyvin epäluuloisesti. Sellaisetkin työläiset jotka eivät ole tavallisesti mihinkään yhteis-

kunnalliseen ilmiöön kiinnittäneet huomiota, ovat nykyään alkaneet tuijottamaan silmäkovana niihin mekanillisiin laitteisiin joiden hän huomaa tekevän sen työn mitä hän on ennemmin tehnyt.

Työttömänä oleva työläinen ei voi parhaalla tahdollaankaan tuntea koneita kohtaan sitä ihastusta mitä niitä kohtaan tuntee sellainen ihminen jonka elämää ne eivät ole pahentaneet tai joka tuntee nauttivansa koneiden tuottamasta hyödyllisyydestä.

Yhteiskunnalliselta kannalta katsoen koneiden tuottama hyödyllisyys on rajaton. Ihmisorjain työ on onnistuneesti säilytetty mekanillisten orjain tehtäväksi. Työläisen "aika" on tämän kautta "säätetty" niin että työläisellä ei kohta murta olekaan kuin "aika". Työläisillä on nyt niin paljon "aika", että he eivät tiedä mitä he sillä tekisivät. Yhden asian he kuitenkin tietävät ja se on se, että "aika" on huonoa vatsan täytettä. He mieluummin edelleenkin tekisivät työtä ja täyttäisivät vatsansa oikealla materiaalilla. Tästä johtuukin se, että he eivät voi katsella näitä työtä ja aikaa säästäviä koneita suopein silmin. Valtavan suuri osa työväenluokasta on olojen pakosta joutunut koneiden vihollisiksi, eikä sen vuoksi, että he olisivat niin taantumuksellisia kuin tästä vihamielisyydestä voisi otaksua.

Ystävä Vaiko Vihollinen?

Kuten edellä jo on sanottu, katsellaan konetta ystäväenä, pelastajana, vihollisena ja tuhoajana. Nämä erilaiset käsitykset riippuen

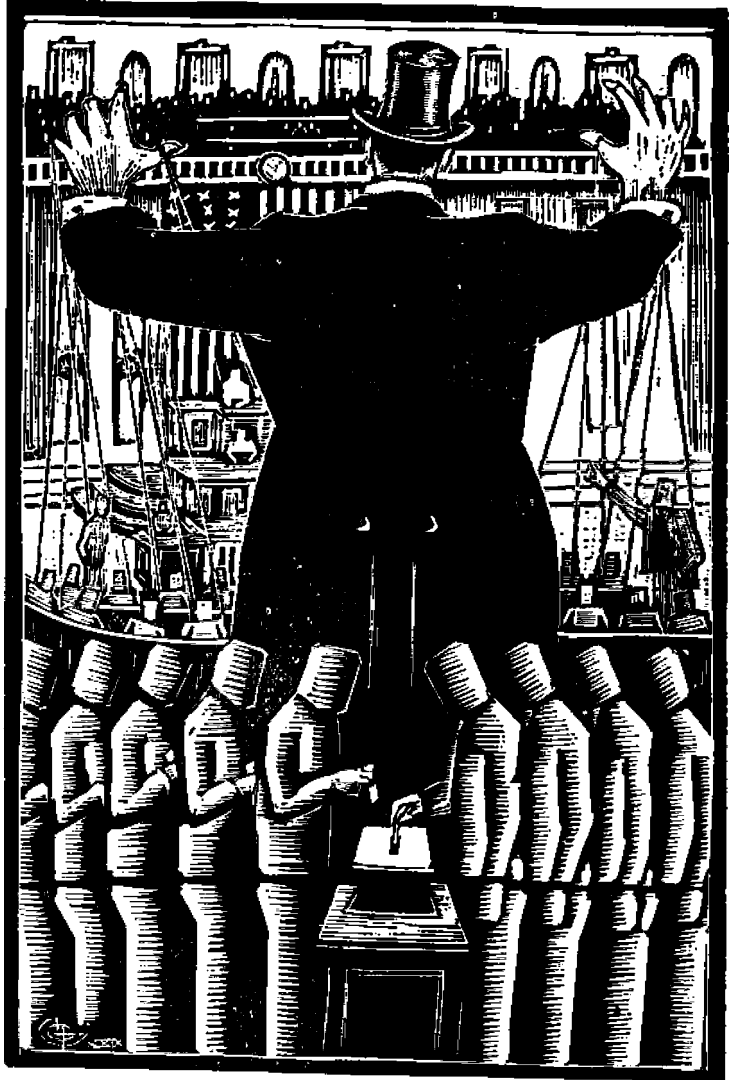
siitä kuka niitä kulloinkin katselee. Hiljattain olemme lukeneet sangen ylisteleviä kirjoituksia hiilikaivantoon keksitystä porauskoneesta, jonka sanotaan tekevän saman työn kuin 50 käsivehkeillä poraavaa työläistä. Tämä on ihailtava saavutus, mutta se on ihailtava ainoastaan hiilikaivoksien osakkeiden omistajille. Ne 49 kaivostyöläistä, jotka tämän koneen käyttööseen tultua joutuivat pois, katselevat hyvinkin epäystävällisesti tätä "vapauttajaansa."

Mitä oikeastaan hyödyttää se, että yksi kaivostyöläinen pääsee viidenkymmenen mekanillisen orjan herraksi, kun tämä "herra" itse on orjana? Mitä hyödyttää "vapauttaa" 49 työläistä jokaisesta viidestäkymmenestä, silloin kun tämä vapauttaminen tarkoittaa ainoastaan nälkää ja kurjuutta näille "vapautetuille"?

Koneen suurin turmiollisuus on siinä, että se saattaa työväenluokan melkein kokonaisuudessaan yhteiskuntavastaiseksi. He joutuvat vastoin parempaa tietoa ja vastoin luonnollisia taipumuksiaan, taistelemaan kehitystä vastaan. Koska me tiedämme, että kapitalistiluokka koko olemukseltaan, jo luonnostaan, on yhteiskuntavastainen, niin on syytä olla huolissaan yhteiskunnan tulevaisuudesta silloin, jos vielä työväenluokkakin joutuu taistelemaan sitä vastaan.

Koneen ilmestyminen saattoi mitä ristiriitaisimman tilanteen ihmisten keskuudessa. Se muutti täydellisesti ihmisten käsitykset ja jokainen huomattava keksintö on aina vuorostaan työntänyt eteenpäin ihmisten ajatusmaailmaa, laajentaen ja selventäen sitä. Koneen ilmestymisen ensin käsitettiin vapauttavan ihmisen raskaasta sekä kevyestäkin työstä. Sitä se ei kuitenkaan tehnyt. Sitten muodostui käsitys, että kone ainakin keventää ihmisten työ-

tä, mutta sekin käsitys muuttui kun tultiin näkemään että se vapauttikin ainoastaan pienen osan — suuremmalle osalle tuli sitä kiirempi. Kun tämä kävi selväksi ilmiöksi, niin huomattiinkin että kone ei olekaan tullut meitä vapauttamaan eikä edes helpottamaan meidän elämäämme, vaan se on tullut tyydyttä-

Kapitalistin unelma — on toteutumaisillaan nopeassa tahdissa.

mään meidän tarpeitamme. Nyt me jälleen teemme sen huomion, että meidän tarpeemme jäävätkin tyydyttämättä. Amerikan 6—7 miljoonaa työtöntä työläistä ja heidän perheensä voivat todistaa, että tarpeet eivät ole tulleet tyydytetyiksi. Jos heidän todistukselleen annetaan minkään vertaa arvoa, niin koneiden tuoma siunaus tuntuvasti vähenee

Ihmisen avuksi on tullut virtaava vesi, liikkuva ilma, kivihili, petroleumi, kaasu ja monta muuta voimalähdettä. Mutta tämä "apu" on, varsinkin viime vuosina, muuttunut sellaiseksi "avuksi", jota ilman ihmiset tulisivat paljon paremmin autetuksi. Sensijaan, että kone oli tasapuolisesti hyödyttänyt ihmiskuntaa, on se kehittänyt kroonillisen työttömyyden ja toisella puolella se on synnyttänyt ylellisyydessä mässäävän joutilaiden luokan. Kun koneen tuoma siunaus on jakaantunut näin epätasaisesti, niin se olisi melkein sama vaikka tätä siunausta ei olisi ollutkaan. Työttömänä kuljeskelevat työläiset olisivat hyvin halukkaita taas alkamaan käsivarsissaan olevan, joskin heikkenevän, voiman kulutuksen. Mitä hyvänsä me itsekohdaltamme teollisuuden koneellistumisesta ajattelemme, niin meidän on myönnettävä koneellistumisesta kärsineille oikeus omata taloudellisen etunsa mukaisen käsityksen.

Totta on kyllä sekin, että koneet sellaisenaan eivät ole työttömyyden aiheuttajia, vaan sen aiheuttaa kapitalismi. Mutta totta lienee sekin että kapitalismikin on koneellistumisen yksi tulos. Ihmisen tuottavaisuuden tullessa suuremmaksi kuin mitä hänen oli tarpeellista kuluttaa, loi mahdollisuuden kapitalismin syntymiselle. Näinollen se tulee sittenkin koneen ansioksi. Väärin olisi kuitenkin luulla, että tästä koneen synnyttämästä tukalasta tilanteesta ei voida päästä ulos muuta kuin takaperin kulkemalla — koneet hävittämällä.

Työttömien etujen mukaista ei ole koneiden hävittäminen. Mutta kapitalismin hävittämiseksi heidän pitäisi toimia mahdollisimman tehokkaasti.

Koneteollisuutta ja suurtuotantoa vastaan tuodaan muitakin väitteitä kuin työttömyyden aiheuttaminen. Väitetään että se hävittää myöskin oikean kulttuurin. Se on hävittänyt taiteen ja taiteilijat. Se on kommersialiseraannut taiteen ja taiteilijat siinä määrin, että taiteenalalla työskentelevät ovat pakoitettuja tuottamaan ainoastaan sitä mikä on helppoa tuottaa ja menee hyvin kaupaksi, sillä kone on tunkeutunut taiteenkin alalle, mutta paljon luonommalla menestyksellä kuin tuotannon alalle.

Käsiteollisuuden häviämisen mukana hävisi myöskin käsityötaide. Taiteellisissa tuotteissa on nyt paljoustuotannon leima ja se ei ole aina lähelläkään taiteellisuutta. Halpahintaisuutensa vuoksi se on kuitenkin yleisesti käytännössä ja niinollen vähitellen pilaa ihmisten taidemaun. Pilaantumisprosessi on mennyt jo tähän mennessä verrattain pitkälle.

* * *

Koneen romantillinen väliloitusretki on ollut suuremmoista. Sille on laulettu lukemattomia ylistyslauluja ja sille on kannattanutkin laulaa. Mutta sen voittokulku on ollut niin suuremmoista, että kone on valloittanut meidätkin. Tämä joutumisemme koneen orjaksi, on tapahtunut melkein kenenkään huomaamatta. Kone on luonut tilanteen jota ei tunnu kukaan täydellisesti ymmärtävän. Me olemme nyt umpikujassa josta ei kukaan näytä tietävän ulospääsytietä. Amerikassa tämä kehitys on kulkenut joutuimminkin kuin muualla ja siksi täällä onkin kuljettu umpikujaan nopeammassa tahdissa kuin muualla. Hyvinvoinnin vaimentuneet huudot häipyvät yleiseen hätähuutoon. Kongressi ja senaatti eivät voi sille mitään. Presidentin ja teollisuusherrain neuvottelut eivät tuota mitään tuloksia. Koko hallituskoneistomme seisoo neuvottomana koneen synnyttämän työttömyyskysymyksen edessä. Työttömyyttä yritetään tutkiakin ja sitten kun on tutkittu niin tuloksena ilmoitetaan, että työttömyyttä on olemassa, mutta mitään parannuskeinoa ei löydetä. Ainoastaan valjuja lupauksia ja typeriä lohduksia julkaistaan, mutta jokainen tietää että työttömyyttä ei poisteta lupauksilla enempää kuin lohduksillakaan.

Me olemme joutuneet kehittämämme koneiston hammasrattaiden puristukseen. Kapitalistinen järjestelmä vääntää rattaita yhä tiukemmalle, yltämittäisesti kiristäen otetaan. Löytyy ainoastaan yksi voima ja yksi keino, jolla voimme vapautua tästä kiristyksestä ja kääntää koneet pyörimään meidän kaikkien hyvinvoinniksi. Työläisten täytyy yksimielisesti alkaa taistelu koneen orjuudesta vapautumiseksi. Kone on valloittanut meidät. Meidän täytyy valloittaa kone ja tehdä se itsellemme ala-

maiseksi. Silloin koneen ja työläisen välinen vihamielinen suhde häviää, sillä kone ei enää silloin ole meidän vhollisemme, vaan se on meidän ystävämme, pelastajamme ja vapauttajamme — mutta vasta silloin.

Työläisistä riippuu ovatko he koneen orjia

tai herroja. Teollisuusunionismi kutsun teitä taisteluun koneen valloittamiseksi.

Ihmisinä meidän on pelastettava yhteiskunta — työläisinä meidän on pelastettava itsemme.

Yhtykää tähän taisteluun!

LIIAN PALJON LEIPÄÄ

JOS siinä olettamuksessa on perää, että ihminen voi ajatella myöskin vatsallaan, ja vieläpä paremmin kun aivoillaan, niin luultavasti piakkoin saamme kuulla ja nähdä suuria mullistuksia, olettaen, että ihmiset toimivat ajatuksiensa tulosten mukaisesti. Tällä tarkoitamme sitä ihmiskunnan osaa joka yrittää työtä tekemällä viedä elämänsä eteenpäin.

Miljoonien ihmisten vatsailla ei paljon muutakaan tekemistä nykyään olekaan kuin harjoitella ajattelemaan. Vatsan käyttäminen ravinnon sulattamiseen on käynyt ja käy yhä harvinaisemmaksi, se on jäänyt kokonaan sivuasiaksi. Yhdysvalloissa on jo satojatuhansia, ellei miljoonia, tuotannosta syrjäytyneitä ihmisiä, joiden syöminen on jäänyt aivan sattuman varaan. Silloin kun he jotain rojua onnistuvat saamaan, on siinä olevat sulamiskykyiset ainekset jo ennen syömistä alkaneet sulautumisprosessinsa, joten vatsan toiminta tulee olemaan useassa tapauksessa hyvin lyhytaikaista.

Syöminen puute johtuu siitä, että syömistä on liian paljon! Leipää, kuten kaikkea muutakin, on nykyään niin paljon että ei tahdota tietää mihin sitä sullottaisiin. Siitä se johtuu että toisilla on nälkä. Niin kauan kun ihmiskunnalla oli ravinnon puute, niin sitä aina jotenkin tultiin toimeen. Mutta nyt kun sitä on yli tarpeen, niin se uhkaa paljoudellaan tuhota meidät. Sitä, miksi asiat näin ovat, voisi ryhtyä ajattelemaan, varsinkin ne, joiden vatsailla ei satu olla muutakaan tekemistä. — Siinä on ajatuksen aihe numero yksi. Sitä sopisi yrittää selvittää joko aivoillaan tai vatsallaan, kumpi siihen tehtävään parhaiten osottautuu soveltuvan.

Tämä ei ole mitään pilantekoa eikä mielikuvituksen tuotetta, vaan se on fakta, jota ei voi Yhdysvaltain presidenttikään kumota. Viljaa todellakin on liian paljon. Sen paljouden keskelle on hukkaa farmarit sekä farmityöläiset kuin myöskin Yhdysvaltain mahtava hallitus aina senaattia, kongressia ja presidentti Hooveria myöten, jossa on, kuten yleisesti tiedetään, paljon viisaitakin miehiä. Farmi Boardin puheenjohtaja Mr. Alexander H. Legge, tämän viljan paljouden kanssa on aivan huutavassa hukassa ja kaikesta päättäen hänen loistavasti alettu poliittinen uransa tulee haudantumaan tämän tavattoman viljapaljouden alle. Miksi näin on? Siinä on ajattelemisen aihe numero kaksi.

Hallituksen maanviljelysdepartmentti neuvoo farmareita viljan kasvattamisessa ja saman hallituksen Farmi Board neuvoo viljan tuotannon vähentämisessä. Mistä tällainen omituinen ristiriita johtuu ja mitä tällaiset järjettömät neuvot merkitsevät, siinä on ajattelemisen aihe numero kolme.

Viimevuotinen vehnäsato oli 806,000,000 bushelia. Sitä ei onnistuttu kaikkea saada ihmisten syötäväksi. Farmi Board osti siitä osan ja sen hallussa on sitä nyt 60,000,000 bushelia. Tänä vuotena lasketaan vehnää tulevan vieläkin enemmän eli 807,265,000 bushelia. Minnekin tämän vehnän paljouden kanssa joudutaan? Tuhoaako se todellakin meidät? — Siinä on ajattelemisen aihe numero neljä.

Näissä problemeissa on ajattelemisen aihetta myöskin niille kahdelle miljoonalle farmarille jotka tätä onnettomuutta uhkaavaa vehnää kasvattavat. He käsittelevät tätä ky-